

Simo
Viihtyisän asumisen kunta

Simon lukio

Yo-info syksy 2024

Ennen koetta

- Yo-kirjoitukset järjestetään yläkoulun ja lukion juhlasalissa.
- Tule koululle kirjoituspäivinä hyvissä ajoin: viimeistään klo 8.30 siniseen aulaan.
- Mikäli myöhästyit kokeesta, on mahdollista, että et voi osallistua kokeeseen lainkaan.
- Jätä kännykkä laukkuun virta katkaistuna tai lentotilassa. Saliin ei saa viedä myöskään älykelloa.
- Pukeudu mukavasti ja lämpimästi. Kielikokeissa ei saa olla vaatteita, joissa on vieraskielistä tekstiä.
- Koesaliin mennään yksitellen rehtorin osoittamalle paikalle. Salissa istutaan arvotun istumajärjestyksen mukaisesti. Saliin tulon jälkeen salista ei saa enää poistua.

Simo
Viihtyisän asumisen kunta

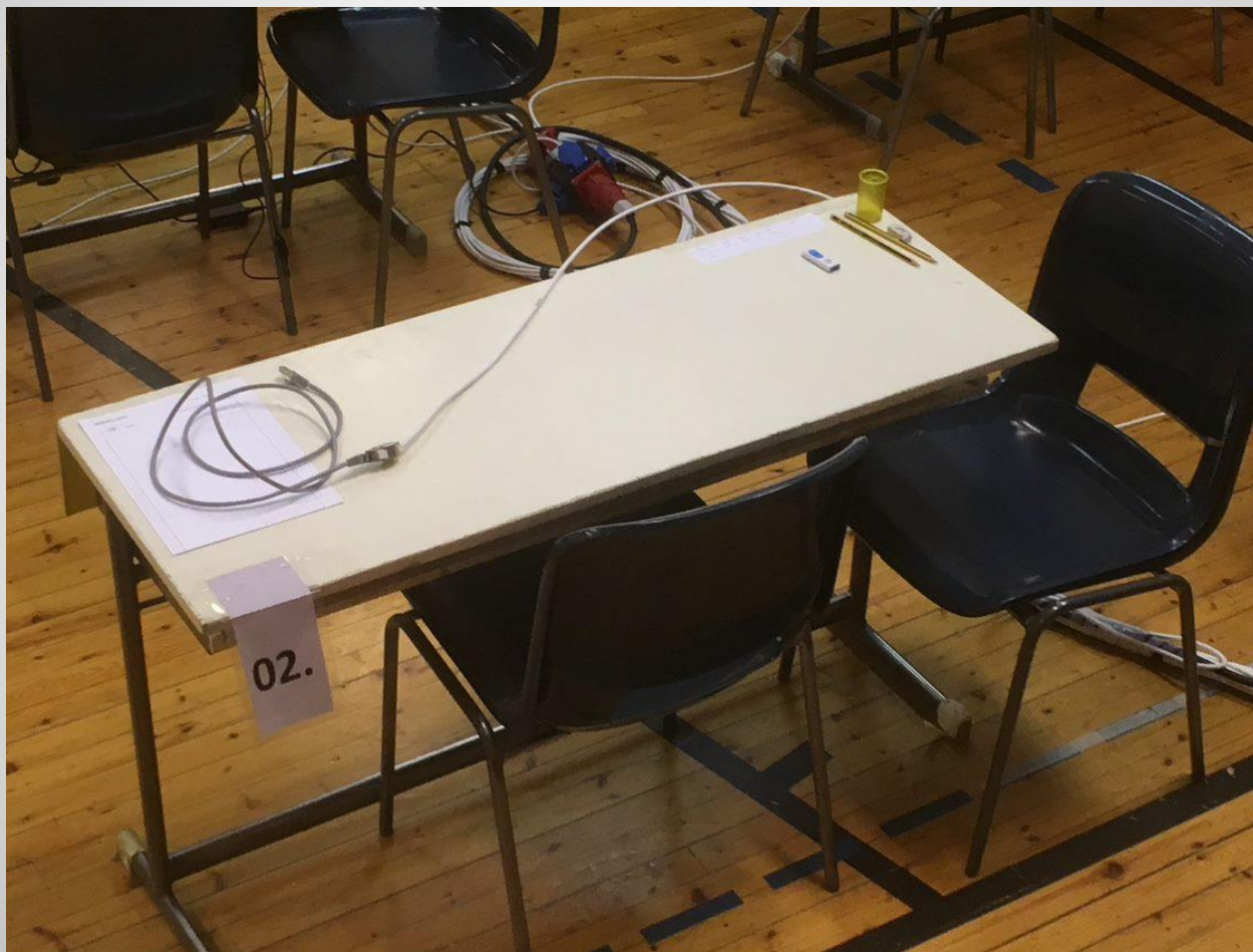
Simon lukio

Simo
Viihtyisän asumisen kunta

Simon lukio

Kokelaan tietokone

- Koulu on hankkinut kokelaille YTL:n vaatimusten mukaiset päätelaitteet, jotka ovat yhteensopiva YTL:n ohjelmiston kanssa. Kokelas vastaa siitä, että hän pystyy liittymään lukion tutkintoverkkoon (Ethernet-liitäntä) ja että hänen käyttöönsä annettu laite on kaikilta osin toimintakuntoinen. **Testaus ennen yo-kokeita!**
- Varmista
 - Ethernet-portti
 - Kuulokeliitäntä + kuulokkeet
 - Käynnistys yhdellä tikulla
- Kokelaan tulee osata käynnistää päätelaite USB-muistilta
- Käynnistysvalikossa on uusia vaihtoehtoja, aloitetaan ylimmästä
- Kokelaan tietokonetta koskevat ohjeet (20.6.2022):
 - <https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-toimeenpano/maaraykset-ja-ohjeet/yleiset-maaraykset-ja-ohjeet/liite-2-kokelaan>

Kuulokkeet ja lisälaitteet

- **Huom! Ei Bluetooth-kuulokkeita!**
- Muista ottaa kuulokkeet mukaan myös muihin kuin kielten kokeisiin.
- Mahdolliset lisälaitteet (esim. hiiri) eivät saa olla langattomia.
- Muista ottaa mukaan myös **virtajohto!**
- Tietoa kokelaalle:

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-suorittaminen/tietoa-kokelaalle>

Kokeen alussa koetilassa

- Purkukoodin perusosa ja avainlukulistat sisältävä kuori avataan.
- Purkukoodin perus- ja täydennysosa kirjoitetaan koetilan palvelimelle.
- Kokelaat:
 - etu- ja sukunimi sekä henkilötunnus
 - lukion opetuskielen ja oikean kokeen valinta
- Valvoja kertoo kokelaalle koejärjestelmän pyytämät henkilökohtaiset koodit.
- Kokelaat jäävät odottamaan kokeen alkamista.
- **Ennen kokeen alkua ja koetilanteen ollessa keskeytynyt kokelas ei saa tehdä muistiinpanoja paperille tai tietokoneellaan.**
- Klo 9 koe käynnistetään.

Kokeessa

- Vastaukset kirjoitetaan koetehtävässä osoitettuun tilaan
- Jos kokelas päättää, ettei vastaakaan johonkin tehtävään, hänen on koetilaisuudessa poistettava kaikki sisältö kyseisen tehtävän vastauskentästä.
- Koejärjestelmä varoittaa kokelasta, jos kokelas on aikeissa palauttaa liian monta vastausta.
- Jos kokelas poistuu paikaltaan esimerkiksi vessaan, hän kytkee näytönsäästäjän päälle klikkaamalla lukon kuvaa koejärjestelmän yläreunassa.
- Tarkkoja ohjeita koeympäristöstä: <https://cheat.abitti.fi/>

- **Sähkökatkos:**

Keskeiset järjestelmät on akkuvarmistettu. Järjestelmä tallentaa kokelaan vastaukset ja tiedostot automaattisesti, jolloin kokelaiden vastauksia ei katoa päätelaitteen sammuesssa.

– Huom! Tämä ei koske erillisellä ohjelmalla tuotettua tekstiä.

5 minuutin sähkökatkon jälkeen koe keskeytetään.

- **Yksittäiset läppäri-ongelmat: varalaitteet**
- **Yksittäiset verkko-ongelmat: varapaikat koetilassa**
- **Koetilan palvelimen vikaantuminen: käytössä varapalvelin**

Ongelmatilanteet

- **Kokelaan neuvominen tietokoneen käytössä on kielletty lukuun ottamatta alla mainittuja erityistapauksia:**
 - Äänenvoimakkuuden säätäminen
 - Äänitesti tai kokeessa olevat äänet eivät kuulu
 - Äänite, jonka kuuntelukertoja on rajoitettu, ei kuulu
 - Kokelas on kadottanut koetehtävät
 - Kokelas on kadottanut vastauksia
 - Kirjasinkoon muuttaminen
 - Kokelaan koneen USB-muisti irtoaa
 - Kokelaan kone käynnistyy kokeen aikana uudestaan
 - Kokelaan verkkoyhteys katkeaa
 - Kokelas poistuu hetkeksi paikaltaan (näytönsäästäjä)
- **Jos koe keskeytyy kokelaasta riippumattomasta teknisestä syystä, menetetty aika hyvitetään.**
- **Jos keskeytys johtuu kokelaan omasta toiminnasta, aikaa ei hyvitetä.**
- **Valvoja käy kertomassa mahdollisesta aikahyvityksestä kokelaalle kirjallisesti.**

Valvojat salissa

- Jos kokelaita on vähintään kaksi, salissa on aina vähintään kaksi valvojaa.
 - I valvoja on näyttämöllä kokelaiden selän takana. Hän pitää kirjaa koesalin tapahtumista. Hänelle palautetaan kokeen päättyessä USB-muistit ja suttupaperit.
 - II valvojan paikka on salin pääovien edessä kokelaiden edessä. Tämä valvoja käyttää WC:ssä ja auttaa tarvittaessa teknisissä ongelmissa.
- Valvoja voi liikkua koetilassa, kunhan liikkuminen ei häiritse koetilannetta.

Kielten kokeista

Jos äänite ei kuulu

- Toisen kotimaisen kielen ja vieraan kielen kokeissa kokelas voi kuunnella kunkin äänitteen vain yhden kerran. Jos kokelas ei kuule äänitettä teknisen syyn vuoksi, on ensin varmistettava äänen kuuluminen äänitestillä. Tämän jälkeen valvoja palauttaa äänitteen kuultavaksi koetilan palvelimelta. Äänite käynnistetään uudelleen kokelaan nimen kohdalta sarakkeesta ”Viimeksi kuunneltu äänite”. Tämän jälkeen kokelaan on päivitettävä oma koenäkömäänsä palvelimen näytöllä olevan ohjeen mukaisesti.
- Kokelas ei jatka kokeen tekemistä ennen kuin ongelma on ratkennut.
- Valvoja voi neuvoa kokelasta äänenvoimakkuuden säätämisessä ja koenäkömän päivittämisessä.

Matematiikan kokeen kulku

- Kokelas aloittaa koetilaisuuden käynnistämällä koneensa ja tunnistautumalla kokeeseen. Kokelas voi vastata sekä A-osan että B-osan tehtäviin, mutta kokeen alkaessa kokelaalla on käytössään vain osa koejärjestelmän ohjelmista.
- Palautettuaan A-osan kokelas saa käyttöönsä kaikki koejärjestelmästä löytyvät ohjelmat ja voi jatkaa B-osaan vastaamista. A-osan palautettuaan kokelas näkee vain B-osan tehtävät eikä voi enää palata vastaamaan A-osaan (1 minuutin ”katuma-aika”).
- A-osan palautukselle ei ole aikarajaa.

Eväät

- Kannattaa ottaa mukaan eväitä.
- Laita eväät läpinäkyviin pakkauksiin. Poista kääreet, joissa on tekstiä.
- Liota juomapullojen etiketit irti. Avaa hapollista juomaa sisältävä pullo kerran ennen koesaliin menoa.
- Teippaa piiloon tekstit, joita ei muuten saa näkyvistä.
- Vältä ”äänekkäitä” eväitä ja mm. metallilusikkaa.
- Eväiden ja välineiden tarkistus ennen koesaliin menoa.
- Ämpäri, kori tms. voisi olla kätevä eväiden kuljetukseen. Koululta saa halutessaan käyttöön tarjottimen.

Tavarat ja tarvikkeet

- Koetilaan ei saa tuoda papereita tai eväskääreitä.
 - Koetilaan saa tuoda henkilökohtaiseen hygieniaan liittyviä tarvikkeita (nenäliinoja, kuukautissuojia), jos ne ovat avaamattomissa pakkauksissa.
- Kaikki taskuissa olevat tavarat jätetään koesalin ulkopuolelle.
- Omat kynät ja muut vastaavat välineet ovat sallittuja.
- Jokaiselle kokelaalle on koulun puolesta varattu lyijykyniä, teroitin, pyyhekumi ja viivotin omalle paikalle.
- Ilman lautakunnan erillistä lupaa kokelaalla saa olla tarvittaessa käytössään
 - resepti- ja käsikauppalääkkeitä
 - sairauden hoidossa välttämättömiä välineitä
 - vammaisuuden edellyttämät tavanomaiset apuvälineet
 - suurennuslasi, lisävalaisin tai värillinen viivain tai kalvo
 - korvatulpat tai kuulosuojaimet

Kokeiden kesto

- Koeaika on kuusi tuntia (klo 9-15). Käytä koko koeaika hyväksesi.
- Kokeesta ei saa poistua ennen klo 12:ta.
- Jätä poistuessasi kaikki käyttämäsi paperit valvojalle. Tarkista, että kaikissa käyttämässäsi papereissa on vaadittavat tunnistetiedot.
- Erityisjärjestelyjä saaneiden koeaika on kaksi tuntia pidempi kuin muilla.
 - ke 18.9. reaali I, ti 24.9. reaali II, to 26.9. matematiikka

Kysymykset ja wc-käynnit

- Jos sinulla on koetilanteessa jotakin kysyttävää, tarvitset lisää paperia tai ilmenee jokin tekninen ongelma, viittaa näkyvästi. Valvoja tulee luoksesi.
- WC-käynneillä valvoja tulee mukaasi. Sinisessä aulassa olevia wc-tiloja käytetään sattumanvaraisesti (A/B), yökokeen aikana ei ole poikien tai tyttöjen vessoja.
- Koetilassa ei saa liikkua omatoimisesti.
- Tupakointitaukoja ei kokeen aikana ole lupa järjestää.
- Nuuskan ja muiden nikotiinituotteiden käyttö on kielletty.
- Koetilassa on vettä, nenäliinoja, laastaria ja särkylääkettä.

Kokeen jälkeen

- **Päätettyäsi kokeesi sammuta koneesi, irrota USB-muisti.**
- **Palauta muistitikku ja mahdolliset muistiinpanot näyttämöllä olevalle valvojalle. Tarkista, että kaikissa papereissa on sinun nimesi.**
- **Ota tietokoneesi ja muut tarvikkeesi mukaan kokeen jälkeen.**
- **Vie roskat roskiin ja tarjottimet sinisen aulan penkille.**

Osallistumisoikeus

Lukion opiskelija

- kokeen pakolliset opinnot opiskeltu
- jos vieraassa kielessä ei ole pakollisia opintoja, riittää 6 op
- erityistapaukset rehtorin luvalla
(kielen oppiminen ulkomailla, pitkäaikainen sairaus)

Ammatillinen tutkinto

- 180 osaamispisteen ammatillisen tutkinnon suorittanut
- tutkintoa suorittavalta edellytetään 90 op:n opintoja

Osallistumisoikeuden
tarkistus tehty
16.8.2024

Tehtävät perustuvat lukion pakollisiin ja syventäviin opintoihin

Äkillinen sairastuminen, ennakoimaton tilanne

- Yhteys rehtoriin välittömästi puhelimitse (puh. 040 355 9572). Vaihtoehtoina ilmoittautumisen mitätöiminen (jos hajautus tai uusimiskertoja jäljellä) tai kokeen suorittaminen erityisjärjestelyin (erillinen pienryhmätila, erillinen yksilötila, lepäämiseen tarkoitettu tila). Rehtori arvioi, onko järjestely kohtuullisesti toteutettavissa ja tarpeen.
- Erityisen vaikea elämäntilanne voidaan myös huomioida. Se voi johtua esim. lähiomaisen vakavasta sairastumisesta tai kuolemasta, vaikeasta perhetilanteesta tai raskaasta oikeudellisesta prosessista.
- Todistukset/lausunnot otetaan arvostelussa huomioon vain, jos kokelas on saamassa hylätyn arvosanan.

LAUSUNNOT:

- Lääkärintodistuksesta tulee selkeästi ilmetä sairaus sekä sen vaikeusaste ja työkyvyttömyysaika.
- Lausunnon erityisen vaikeasta elämäntilanteesta voi antaa kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja tai lääkäri.

Äkilliseen sairastumiseen varautuminen

- Jos sairastut, **soita** rehtorille mahdollisimman pian, puh. 040 355 9572
- Ylioppilastutkintoon osallistuvat kokelaat voivat vähentää tartuntataudeille altistumista huolehtimalla hygieniasta ja vähentämällä kontakteja ennen kokeita.
- Tarvittaessa rehtori voi pyytää näkökulmia sairastuneen kokelaan tilanteen arvioimiseen terveydenhuollosta tai lukion opiskeluhuollosta, kuten kouluterveydenhoitajalta tai -lääkäriltä. Lukiolla on hyvin rajalliset mahdollisuudet järjestää erilaisia mukautuksia.
- Jos kokeen tekeminen ei ole mahdollista, rehtori selventää kokelaalle tilanteen ja ohjaa kokelaan hakemaan ilmoittautumisen mitätöintiä tai harkitsemaan muita mahdollisia vaihtoehtoja.
- Jos kokelas sairastuu kesken kokeen, hänen kokeensa voidaan keskeyttää tilanteen selvittämisen ajaksi. Jos kokelas ei voi jatkaa koetta, hän päättää kokeen tai tarvittaessa valvoja huolehtii kokeen päättämisestä. Jos kokelaan kokeen tekeminen jatkuu keskeytyksen jälkeen, hänelle hyvitetään keskeytysaika.
- <https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-toimeenpano/erityisjarjestelyt/kokelaiden-ja-valvojen-akilliseen-sairastumiseen>

Milloin koronaan sairastumisen jälkeen voi palata töihin, kouluun tai päiväkotiin?

- Töihin voi palata, kun oireet ovat selvästi vähentyneet ja kuume on poissa. Yleensä tähän menee 3–5 päivää.
- Lapsi voi mennä kouluun tai päiväkotiin, kun oireet ovat selvästi vähentyneet, kuume on poissa ja lapsen yleisvointi sellainen, että hän jaksaa osallistua opetukseen tai varhaiskasvatukseen.
- Virusinfektioissa tartuttavuus vähenee nopeasti oireiden alkamisen jälkeen, vaikka nuha tai yskä jatkuisi pidempään.
- [Koronavirus SARS-CoV-2](#)

Vilppi ja rikkomukset

- Matkapuhelimen, älykellojen ja muiden kuin sallittujen apuvälineiden tuonti koetiloihin on kielletty.
- Kokeesta ei saa poistua ennen sallittua aikaa (klo 12).
- Yhteys tai yritys ottaa yhteyttä muuhun tahoon kuin valvojaan on kielletty.
Esim. kokelaan koneen näytön näyttäminen toiselle kokelaalle on kielletty.

Seuraamukset vilpillisestä menettelystä, vilpin yrityksestä, tutkintojärjestyksen törkeästä rikkomisesta tai digitaalisen kokeen koetilaisuuden häirinnästä teknisten laitteiden avulla tai muulla tavoin:

- Koesuoritus katsotaan hylätyksi.
- Kaikki tutkintokerran koesuoritukset katsotaan hylätyiksi ja kokelas menettää oikeutensa osallistua myöhemmin saman tutkintokerran kokeisiin.
- Kokelas menettää oikeutensa osallistua seuraavan tutkintokerran kokeisiin.

- Tahallisista digitaalisen kokeen koetilaisuuden häiritsemisepäilyistä on tehtävä rikosilmoitus poliisille (datavahingonteko, tietoliikenteen häirintä, tietojärjestelmän häirintä, tietomurto, vaaran aiheuttaminen tietojenkäsittelylle, viestintäsalaisuuden loukkaus).
- Ennen seuraamuksen määräämistä kokelasta ja valvoja kuullaan todistajan läsnä ollessa.
- Päätöksen seuraamuksen määräämisestä tekee lukion rehtori.
- Päätöksen siitä, että kokelas menettää oikeutensa osallistua meneillään olevaa tutkintokertaa seuraavan tutkintokerran kokeisiin, tekee sivistyslautakunta.

Muuta

- kirjalliset ja/tai suulliset tentit
 - sovitaan aineen opettajan kanssa
 - kannattaa osallistua kaikkien kirjoitettavien aineiden tentteihin
- preliminäärit = harjoituskokeet, kesto 3 tai 6 tuntia
- ma 2.9.: FY, KE, GE, UE, YH (3h)
- ti 3.9.: BI, HI, SAB, TE, ÄI (osa preleistä 6h)
- pe 6.9.: ENA, MAB, RUB (3h)
- alustava arvostelu: aineen opettaja viikon kuluessa (esim. koe maanantaina, alustavat pisteet Wilmaan viimeistään seuraavana maanantaina)
- lopullinen arvostelu (=tulokset) lukioille to 14.11.
- Tulokset ja kokelaan arvostellut koesuoritukset annetaan kokelaalle ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalle nähtäväksi erillisessä verkkopalvelussa tulosten julkaisua seuraavana päivänä (= pe 15.11.).

Sekalaista

- Jos kokelaalla on ennen koetta äkillinen yo-kokeeseen liittyvä ongelma, joka vaikuttaa kokeen suorittamiseen, hänen tulee soittaa rehtorille mahdollisimman pian (puh. 040 355 9572).
- Esimerkiksi
 - Kokelas sairastuu
 - Kokelas loukkaa itsensä
 - Kokelas nukkuu pommiin / myöhästyy linja-autosta
 - Kokelas ei saavu kokeeseen, vaikka on ilmoittautunut
- Ilmoittautumisen sitovuus
 - Ilmoittautumista ei voi muuttaa ilman erityisen painavaa syytä. Ilmoittautumistiedot on lähetetty YTL:lle jo kesäkuun alussa.

- YTL saa tiedot Koski-tietovarannosta
- Lukion on ilmoitettava opintojen valmistuminen viimeistään 4.11., mikäli valmistumispäivä on 5.12.
- <https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-toimeenpano/maaraykset-ja-ohjeet/yleiset-maaraykset-ja-ohjeet>
- [Kaikki yo-tutkinnosta](#)